

καρόντα ἔργα, μικρὰ μὲν, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐθνῶν, μεγάλα δὲ ὅμως ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς τοῦ ἡμετέρου σχολείου συστάσεως.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀληθείας ταύτης δὲν βέλω νὰ εἰπῶ πλείοτερα, ἵνα μὴ φανῶ ὑπὸ ἐθνικῆς φιλοτιμίας δεκαζόμενος· πρὶν δὲ παύσω τὸν λόγον, νομίζω ὅτι τὸ καθήκον μου μὲ ὑπαγορεύει νὰ μὴ παρασιωπήσω καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἀνάγκας καὶ ἐλλείψεις τοῦ σχολείου, καὶ νὰ συστήσω τὴν θεραπείαν αὐτῶν εἰς τὴν ἐμφρονα πρόνοιαν τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἔτοιμον παρέχει πάντοτε προστασίαν εἰς τὴν πρόοδον τῆς τέχνης. Ἀναγκαῖα δὲ φαίνονται μάλιστα τὰ ἑξῆς. Ἡ εἰς ποσὸν περίπου 160 δραχμῶν περί πλέον κατὰ μῆνα αὐξήσις τῶν νῦν βραδείων, ἥτοι μηνιαίων χρηματικῶν χορηγήσεων, ἀναλόγως τῆς προσθήκης τῶν νέων μαθημάτων, τῆς χαλκογραφίας, σκηνογραφίας, περιγραφικῆς γεωμετρίας, στοιχειώδους ἀρχιτεκτονικῆς καὶ μουσικῆς. Ἡ δικαία αὐξήσις τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων τεχνιτῶν, ἀνάλογος τῶν διδασκόντων ἐν τοῖς λοιποῖς ἐκπαιδευτηρίοις. Ἡ οἰκοδόμησις εὐρυχώρου αἵθουσας πρὸς ἀπόθεσιν τῶν ἐκ γύψου προτύπων, τὰ ὅποια φθείρονται ἐκ τῆς ὑγρασίας ἐν τῷ λουτρῷ. Ἡ ἐπέκτασις καὶ αὐξήσις τῆς αἵθουσας, ἐν ἣ σπουδάζεται ἡ γυμνογραφία, διὰ τὸν ὑπερβάλλοντα ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ξένων περιηγητῶν τεχνιτῶν, ἐπιθυμούντων πολλάκις νὰ φοιτήσιν εἰς τοῦτο τὸ μαθεῖμα, καὶ ἡ διὰ δεικνωτισμοῦ ὁρισμένη κανονικὴ ἀποστολὴ νέων τεχνιτῶν εἰς Εὐρώπην, πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν.

Ἀλλ' ἡ κυριώτερα καὶ μεγαλύτερη ἀνάγκη, ἥτις κωλύει ἐπὶ πολὺ τὴν πρόοδον τῶν τεχνῶν ἐν Ἑλλάδι, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς τὴν τοῦ σχολείου τούτου, εἶναι ἡ ἐλλείψις ὁρισμένου σταδίου τῶν πολιτικῶν ἀρχιτεκτόνων καὶ τῆς ἐλευθέρας διδασκαλίας αὐτῆς. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ κυριώτερα τέχνη (1) ἡ συνδέουσα τὰς θετικὰς ἐπιστήμας μετὰ τῆς ποιήσεως, τὴν μαθηματικὴν μετὰ τῆς καλλιτεχνίας, ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ κανονισθεῖσα, καὶ δεσπόζουσα ἐτι πανταχοῦ ἀπαλύτως ὡς Ἑλληνικὴ τέχνη, αὕτη ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα

νὰ ἐμφανισθῇ διὰ τοῦ προσήκοντος εἰς αὐτὴν μανδύου, καὶ, ἂν καὶ ἐξ ἴσου μετέχῃ τῶν τε φιλοσοφικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἐπιστημῶν, παρ' ἡμῖν ὅμως ἡ σπουδὴ αὐτῆς δὲν εὐρίσκει τὸν οἰκεῖον τόπον οὔτ' ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, οὔτ' ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν. Τὸ περὶ τούτου ζήτημα διάφορον μὲν εἰς τινὰς τῶν μεγάλων ἐπικρατειῶν ἔλαβε λύσιν· ἐπιτυχestatὴν δὲ μάλιστα ἐν Ἰταλίᾳ, ἥτις καὶ κατὰ τὴν σπουδὴν τῆς τέχνης ἀκμάζει, καὶ τὰ κειμήλια τῆς τε ἀρχαίας καὶ ἀναγεννωμένης τέχνης κατέχει. Ἡ Ἰταλία ἔλυσε τὸ δύσκολον τοῦτο ζήτημα μετ' ἐπιτυχίας καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν προσέτι τὴν οἰκονομικὴν, συγχωνεύσασα τῆς τε ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης τὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ θεωρήσασα τοὺς ἀρχιτέκτονας ὡς καὶ τοὺς ἰατροὺς, οἵτινες σπουδάζουσι τὴν μὲν θεωρίαν ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις, τὴν δὲ πράξιν τῆς τέχνης ἐν τοῖς νοσοκομείοις. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες, ἀκολουθοῦντες κατ' ἐκτασιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τὴν φιλοσοφίαν, τὰ μαθηματικά, τὴν ἀρχαιολογίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν μαθήματα, οἷον τὴν γεωλογίαν, ὀρυκτολογίαν, τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, σπουδάζουσι τὸ τεχνικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος ἐν ταῖς Ἀκαδημίαις· ὥστε τελειοδίδασκοι ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ σπουδῇ γίνονται διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ τε Πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολείων τῶν τεχνῶν (1) Τοιαύτης συγχωνεύσεως καὶ τοιοῦτου συνδέσμου τοῦ σχο-

Ξο.λογγραφίας βραβεῖον τῆς τιμῆς Σ. Γούζε.λα.

κτονες, ἀκολουθοῦντες κατ' ἐκτασιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τὴν φιλοσοφίαν, τὰ μαθηματικά, τὴν ἀρχαιολογίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν μαθήματα, οἷον τὴν γεωλογίαν, ὀρυκτολογίαν, τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, σπουδάζουσι τὸ τεχνικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος ἐν ταῖς Ἀκαδημίαις· ὥστε τελειοδίδασκοι ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ σπουδῇ γίνονται διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ τε Πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολείων τῶν τεχνῶν (1) Τοιαύτης συγχωνεύσεως καὶ τοιοῦτου συνδέσμου τοῦ σχο-

(1) Πρὸς πλήρη δὲ βεβαιώσιν τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἀντιγράφωμεν μέρος τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ῥώμης κατὰ τὸ 1855 ἔτος διδασκέντων μαθημάτων.

Φιλοσοφικὴ καὶ Μαθηματικὴ Σχολή.

Ὅροι	Μαθήματα.	Καθηγηταί.
1 Π. Μ.	Διαφορικὸς καὶ ὁλοκληρωτικὸς ὁπολογισμός.	B. Τορτελίτης.
• •	Γεωργικὴ κατὰ τὴν πρώ- την ἐξαρτησίαν τὴν δὲ δευ- τέραν πρακτικὴ Γεωργικὴ.	A. Ίακωβίνης.
• •	Εἰσαγωγή εἰς τὸν διαφο- ρικὸν καὶ ὁλοκληρωτικὸν ὁπολογισμὸν.	I. Πιέρρης.

(1) Virtute les dix Livres, corriges et traduits. p. Per-
rault. amst. M. DCLXXXI. Liv. I. L'architecture est une sci-
ence qui doit être accompagnée d'une grande diversité d'é-
tudes et de connaissances, par le moyen des quelles elle
juge des tous les ouvrages des autres arts. . . .